

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

1987

Tiedustelut - Förfrågningar

Päiväys - Datum

Sarja ja nro - Serie och nr

Mirja Tiisanoja

21.12.1987

KO 1987:26

Puh. (90) 580 01

KOULUTUS JA TUTKIMUS
UTBILDNING OCH FORSKNING

KORKEAKOULUJEN AIKUISKOULUTUS 1986 (koetilasto)

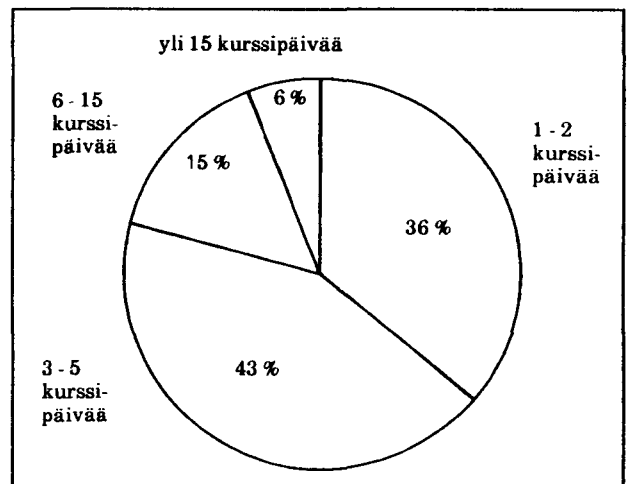
Tämä tilasto on Tilastokeskuksen ensimmäinen korkeakoulujen aikuiskoulutusta koskeva tilasto. Se on koetilasto, jonka tietojen kattavuutta ei ole kaikin osin pystytty tarkistamaan.

Korkeakoulujen aikuiskoulutus voidaan jakaa ammatilliseen täydennyskoulutukseen, työllisyyskursseihin ja avoimeen korkeakouluopetukseen. Vuonna 1986 korkeakoulu järjestivät yli 900 täydennyskoulutuskurssia. Noin 28 500 osallistujasta yli puolet oli naisia. Eniten opetusta antoivat Tampereen, Jyväskylän ja Helsingin yliopistot sekä Helsingin kauppariikoulu. Kursseista noin neljäsosa oli suunnattu opettajille ja toinen neljäsosa terveydenhuollon ja sosiaalialan tehtävissä toimiville. Eniten kursseja järjestettiin tietotekniikassa, taideaineissa ja liikunnassa sekä kasvatuksen ja koulutuksen alalla.

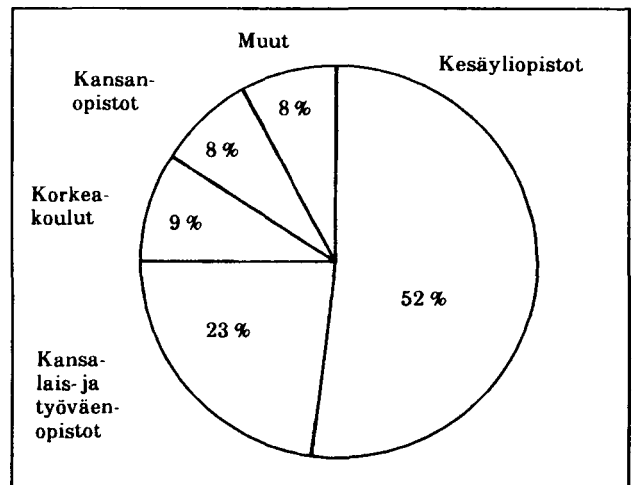
Vuonna 1986 alkoi 72 korkeakoulujen järjestämää työllisyyskurssia, joista 42 oli tarkoitettu yrittäjille ja 30 korkeakoulututkinnon suorittaneille. Kursseille osallistui yli 1 400 henkeä, joista noin 60 % oli miehiä ja 40 % naisia. Eniten työllisyyskursseja järjestivät Oulun ja Helsingin yliopistojen täydennyskoulutuskeskukset.

Korkeakoulujen tutkintovaatimusten mukaista avointa korkeakouluopetusta annettiin yli 50 000 opetustuntia, joista kaksi kolmasosaa oli alempia aineopintoja. Eniten opetusta annettiin yhteiskuntatieteellisissä, kasvatustieteellisissä ja humanistisissa aineissa. Opetuksesta noin puolet tapahtui kesäyliopistoissa ja noin viidesosa kansalais- ja työväenopistoissa.

Kuvio 1. Korkeakoulujen täydennyskoulutuskurssien pituus 1986

Kuvio 2. Avoimen korkeakouluopetuksen oppilastunnit opetuksen antamispaikan mukaan 1986

SISÄLTÖ

sivu

1. Johdanto	3
2. Korkeakoulujen täydennyskoulutuskurssit	4
3. Korkeakoulujen järjestämät työllisyyskurssit	11
4. Avoin korkeakouluopetus	15
5. Käsitteet, määritelmät ja luokitukset	18

TIEDUSTELUT

TILASTOKESKUS
Koulutustilastotoimisto
Aikuiskoulutustilasto
PL 770
00101 HELSINKI
puh. (90) 580 01

JULKAISUJEN MYYNTI

TILASTOKESKUS
Markkinointi
PL 504
00101 HELSINKI
puh. (90) 173 4534 ja 173 4535

1. Johdanto

Tämä on ensimmäinen korkeakoulujen aikuiskoulutustoimintaa kuvaava tilasto, jonka Tilastokeskus julkaisee. Kyseessä on koetilasto vuonna 1986 alkaneista täydennyskoulutus-, työllisyys- ja avoimen korkeakouluopetuksen kursseista. Tietojen peittävyyttä ei ole kaikin osin pystytty tarkistamaan.

Tilaston tarkoituksena on antaa kokonaiskuva korkeakoulujen aikuiskoulutuksesta. Vuosittain laadittava tilasto on suunniteltu tietosisällöltään suppeaksi. Ajoittain pyritään laatimaan yksityiskohtaisempia rakennetilastoja.

Tilaston kehittäminen riippuu paljolti korkeakoulujen tietojärjestelmien kehittämistahdista ja -tavoitteista. Tilastoa suunnittelee työryhmä, jossa ovat Tilastokeskuksen lisäksi Opetusministeriön sekä Helsingin, Jyväskylän, Tampereen ja Turun yliopistojen edustajat. Tilaston käyttäjien kommentit ovat erittäin tervetulleita. Tilastokeskuksessa asiaa hoitaa yliaktuaari Mirja Tiisanoja, puh. (90) 580 01.

2. Korkeakoulujen täydennyskoulutuskurssit

Tilastossa kuvataan vuonna 1986 alkaneita täydennyskoulutuskursseja. Tilastokeskus keräsi tiedot korkeakouluilta kurssikohtaisesti.

Korkeakoulujen täydennyskoulutuksella tarkoitetaan korkeakoulujen järjestämää, lähinnä korkeakoulututkinnon suorittaneille ja ammatissa toimiville suunniteltua täydennyskoulutusta.

Vuonna 1986 korkeakoulut järjestivät 912 täydennyskoulutuskurssia, joista 101 oli lakisääteistä (esim. kansanterveyslain, sosiaalihoitolain) tai virkaehtosopimuksen mukaista täydennyskoulutusta. Kursseista 68 % oli korkeakoulujen yksinään toteuttamia ja loput 32 % oli toteutettu yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa. Opiskelijoita täydennyskoulutuskursseilla oli yli 28 000, joista mahdollisesti osa osallistui useammalle kurssille.

Opiskelijoiden jakautumisesta sukupuolen mukaan ei tässä tilastossa ole lukuja, koska useista kursseista järjestäjät pystyivät ilmoittamaan pelkän osallistujamäärän, yhdestä kurssista tämäkin tieto puuttuu. Saatujen tietojen pohjalta voidaan kuitenkin arvioida, että opiskelijoista yli puolet oli naisia.

Taulukko 1. Vuonna 1986 alkaneet täydennyskoulutuskurssit korkeakouluittain

Korkeakoulu	Kursseja	Kurssin aloittaneita		Opetus- tunteja	Kurssi- päiviä	Oppilastunteja	
			%				%
Helsingin yliopisto	149	4451	16	4029	649	102867	11
Turun yliopisto	29	1161	4	1878	317	58081	6
Åbo Akademi	4	81	0	310	37	6374	1
Oulun yliopisto	36	1328	5	634	102	19525	2
Tampereen yliopisto	160	4667	16	6538	1005	171347	19
Jyväskylän yliopisto	110	4141	15	5521	774	149948	17
Teknillinen korkeakoulu	8	178	1	1348	153	31271	3
Eläinlääketieteellinen korkeakoulu	1	45	0	30	5	1350	0
Helsingin kauppakorkeakoulu	19	350	1	4091	743	110773	12
Svenska handelshögskolan	1	19	0	200	21	3800	0
Turun kauppakorkeakoulu	13	408	1	314	42	7800	1
Vaasan korkeakoulu	21	374	1	501	103	9082	1
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	6	119	0	171	23	2832	0
Tampereen teknillinen korkeakoulu	40	1593	6	911	125	26164	3
Kuopion yliopisto	84	4446	16	1085	180	44202	5
Joensuun yliopisto 1)	44	1135	4	1137	195	27679	3
Sibelius-Akatemia	29	573	2	1019	183	17489	2
Taideteollinen korkeakoulu 1) 2)	50	843	3	1950	293	27055	3
Lapin korkeakoulu	74	1929	7	1778	303	47997	5
Teatterikorkeakoulu	34	576	2	2006	261	30504	3
Yhteensä	912	28417	100	35451	5514	896140	100

1) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot kurssipäivistä, opetustunneista ja oppilastunneista.

2) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot oppilasmäärästä ja oppilastunneista.

Taulukko 2. Korkeakoulujen täydennyskoulutus kurssien pituuden mukaan 1986

Kurssin pituus kurssipäivinä	Kursseja	Kurssin aloittaneita		Opetus- tunteja	Oppilas- tunteja
			Keski- määrin kurssia kohti		
Tieto puuttuu	2	33	17	-	-
1-2 1)	327	14105	43	3540	140388
3-5	393	10276	26	10893	277562
6-10	96	1960	20	5119	104276
11-15	42	940	22	3222	74131
16-	52	1103	21	12677	299783
Yhteensä	912	28417	31	35451	896140

1) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot oppilasmäärästä ja oppilastunneista.

Korkeakoulujen täydennyskoulutuskursseista 36 % oli lyhyitä 1-2 päivän kursseja, 43 % kesti 3-5 päivää, 15 % kesti 6-15 kurssipäivää ja loput 6 % kestivät 16 päivää tai kauemmin.

Kurssien keskipituus oli 6 kurssipäivää tai 39 opetustuntia, se vaihteli korkeakouluittain Kuopion yliopiston 2 kurssipäivän/13 tunnin ja Helsingin kauppakorkeakoulun 39 päivän/215 tunnin välillä.

Taulukko 3. Korkeakoulujen täydennyskoulutus lääneittäin 1986

Opetuslääni	Kursseja	Kurssin aloittaneita		Opetus- tunteja	Kurssi- päiviä	Oppilastunteja	
			%				%
Uudenmaan lääni 1) 2)	202	4898	17	11969	1892	283395	32
Turun ja Porin lääni	67	2326	8	3136	482	87212	10
Hämeen lääni	208	6673	23	7592	1125	199587	22
Kymen lääni	13	243	1	358	53	5636	1
Mikkelin lääni	23	531	2	1317	165	23172	3
Pohjois-Karjalan lääni 1)	36	929	3	857	149	22149	2
Kuopion lääni	86	4402	15	1149	189	45909	5
Keski-Suomen lääni	83	2383	8	4161	628	99030	11
Vaasan lääni	81	2954	10	2302	391	61245	7
Oulun lääni	35	1053	4	660	105	17930	2
Lapin lääni	74	1929	7	1778	303	47997	5
Ulkomaat	4	96	0	172	32	2878	0
Yhteensä	912	28417	100	35451	5514	896140	100

1) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot kurssipäivistä, opetustunneista ja oppilastunneista.

2) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot oppilasmäärästä ja oppilastunneista.

Täydennyskoulutuskursseista 23 % järjestettiin Hämeessä ja 22 % Uudella-
maalla, mutta Kymen läänissä niistä pidettiin vain 1 %. Ahvenanmaalla ei
täydennyskoulutuskursseja järjestetty lainkaan. Suomen rajojen ulkopuo-
lella pidettiin neljä kurssia. Opetusta annettiin 77 kunnassa.

Täydennyskoulutuskurssin kohderyhmän luokittelu perustuu Ammatti-
luokitukseen¹⁾, johon lisättiin muutama uusi luokka. Kurssit on luokitel-
tu pääasiallisen kohderyhmän mukaan, vaikka kurssit yleensä suunnitellaan
useille ammattiryhmille soveltuviksi. Ylivoimaisesti suosituimpana kohde-
joukkona erottuvat opettajat, joille järjestettiin 27 % kursseista sekä
terveydenhuollon ja sosiaalialan piirissä työskentelevät, joille suunnat-
tiin 25 % kursseista. Näillä aloilla järjestetään runsaasti lakisääteisiä
ja virkaehtosopimuksen mukaisia kursseja. Keskimääräisesti pisimmät kurs-
sit järjestettiin teologeille, lakitieteilijöille ja humanisteille sekä
liikeyritysten johtotehtävissä toimiville.

1) Tilastokeskus, Ammattiluokitus 1987, Käsikirjoja Nro 14, uusittu lai-
tos, Helsinki, 1987.

Taulukko 4. Korkeakoulujen täydennyskoulutus kohderyhmän mukaan 1986

Kohderyhmä	Ammatti- luokituksen koodi	Kursseja	Kurssin aloittaneita	Opetus- tunteja		Kurssipäiviä		Oppilastunteja	
				%		Keski- määrin kurssia kohden	%		
Teknillinen ja luonnontiet. työ	00-02	58	2117	7	1735	241	4	43463	5
Opetusalan työ 1)	03	248	7923	28	8901	1322	5	237944	27
Teologit, lainoppineet, humanistit	04,05,09	29	1177	4	2764	671	23	83192	9
Toimittajat	06	38	716	3	1215	178	5	22544	3
Taide- ja viihdealan työ 2)	07	70	1134	4	3670	520	7	52315	6
Kirjastoalan työ	08	20	490	2	831	123	6	22292	2
Terv.huolto ja sos.ala 1)	10-19	224	8481	30	6749	1096	5	189943	21
Julkisen hallinnon johto	20	58	1896	7	1799	253	4	51361	6
Liiketoiminnan johto	21	41	1032	4	4190	485	12	100552	11
Hallinto- ja toimistotyö	22-29	45	1321	5	1246	194	4	34950	4
Kaupallinen työ	30-39	5	122	0	110	15	3	2197	0
Maa-, metsä- ja kalatalouden työ	40-49	5	184	1	73	12	2	1603	0
Teollinen työ	60-89	8	488	2	221	28	4	8361	1
Palvelutyö	90-99	8	217	1	209	34	4	4617	1
Yrittäjät		11	249	1	588	80	7	8556*	1
Yrityksen t. viraston henkilöstö		32	630	2	632	169	5	12502	1
Muu kohderyhmä		12	240	1	518	93	8	19748	2
Yhteensä		912	28417	100	35451	5514	6	896140	100

1) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot kurssipäivistä, opetustunneista ja oppilastunneista.

2) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot aloittaneiden määrästä ja oppilastunneista.

Taulukko 5. Korkeakoulujen täydennyskoulutus kurssin sisällön mukaan 1986

Kurssin sisältö	Kursseja	Kurssin aloittaneita		Opetus- tunteja	Kurssipäiviä		Oppilastunteja	
			%			Keski- määrin kurssia kohden		%
Kirjasto- ja arkistoala	11	288	1	604	88	8	17154	2
Kielet	47	935	3	1310	277	6	23401	3
Taiteet ja liikunta 1)	109	2089	7	5172	779	7	78409	9
Humanistiset aineet	38	1054	4	1039	165	4	25642	3
Koulutus ja kasvatus	88	4432	16	3198	483	5	108029	12
Psykologia	30	847	3	1468	264	9	32810	4
Sosiaali-ala	27	831	3	1354	194	7	38233	4
Viestintä	45	908	3	1995	240	5	52864	6
Lakitiede	16	500	2	500	74	5	22444	3
Kauppa ja toimistoala	15	586	2	252	34	2	8700	1
Johtamiskoulutus	42	1063	4	3807	455	11	94307	11
Julkinen talous ja hallinto	35	1272	4	1169	173	5	37117	4
Yrityksen talous ja hallinto	26	619	2	2402	559	22	66392	7
Muu yhteiskunta- ym. ala	55	1876	7	2170	327	6	56493	6
Tekniikka	46	2005	7	1363	180	4	38852	4
Luonnontieteet	28	972	3	647	125	4	18556	2
Tietotekniikka 1) 2)	120	2631	9	4236	657	6	86969	10
Lääketiede	64	2705	10	1359	229	4	43955	5
Hoitoala	28	855	3	467	69	2	12962	1
Eläinlääketiede	6	108	0	114	19	3	2401	0
Farmasia	9	596	2	119	18	2	7280	1
Maa-, metsä- ja kotitalous	27	1245	4	706	105	4	23170	3
Yhteensä	912	28417	100	35451	5514	6	896140	100

1) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot opetustunneista, kurssipäivistä ja oppilastunneista.

2) Yhdestä kurssista puuttuu tiedot aloittaneiden lukumäärästä ja oppilastunneista.

Täydennyskoulutuskurssien sisällönluokitus on suunniteltu erityisesti tätä tilastoa varten, ja sen jaotteluja kehitetään jatkuvasti. Eniten kursseja järjestettiin tietotekniikassa, taideaineissa ja liikunnassa, kasvatuksessa ja koulutuksessa sekä lääketieteessä.

Tietotekniikan kursseista hieman yli puolet oli suunnattu opetuslalla toimiville, loput jakaantuivat melko tasaisesti eri kohderyhmille. Johtamiskoulutuksesta vajaa puolet oli tarkoitettu liikeyritysten johtotehtävissä toimiville, mutta sitä annettiin myös muille ryhmille, kuten julkisen hallinnon johtotehtävissä, terveydenhuollossa, opetuslalla ja yrittäjinä toimiville.

Keskimääräisesti pisimmät kurssit järjestettiin yrityksen taloudesta ja hallinnosta. Eniten opiskelijoita keräsivät koulutusta ja kasvatusta käsitelleet kurssit. Eniten opetustunteja annettiin taideaineissa ja liikunnassa.

3. Korkeakoulujen järjestämät työllisyyskurssit

Tilastossa käsitellään vuonna 1986 alkaneita työllisyyskursseja. Tilastokeskus keräsi tiedot korkeakouluilta kurssikohtaisesti.

Korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskukset järjestävät työllisyyskursseja yhteistyössä työvoimaviranomaisten kanssa ja koulutukseen hakeudutaan työvoimatoimistojen kautta. Akateemisille kursseille otetaan korkeakoulututkinnon tai keskiasteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita työttömiä, työttömyysuhan alaisia tai koulutustaan vastaamattomissa tehtävissä toimivia työnhakijoita. Yrittäjäkursseille otetaan pienyrittäjiä tai sellaiseksi aikovia henkilöitä.

Työllisyyskoulutus on kokopäiväistä opiskelua, joka jakaantuu teoria- ja harjoittelujaksoihin. Kurssien pituus vaihtelee 5 - 10 kuukauden välillä. Opiskelijoita yhdelle kurssille otetaan noin 20.

Vuonna 1986 aloitettiin 72 korkeakoulujen järjestämää työllisyyskurssia, joista 42 % oli tarkoitettu jonkin korkeakoulututkinnon suorittaneille ja 58 % oli suunnattu yrittäjille tai sellaiseksi aikoville.

Vuonna 1986 työllisyyskurssin aloitti 1 421 henkeä, joista 61 % oli miehiä ja 39 % naisia. Yrittäjäkursseille osallistui 838 henkeä, joista 65 % oli miehiä ja 35 % naisia. Akateemisille kursseille osallistuneista 56 % oli miehiä ja 44 % naisia, yhteensä heitä oli 583.

Taulukko 6. Työllisyyskurssit korkeakouluittain 1986

Korkeakoulu	Työllisyyskurssit							
	Yrittäjäkurssit				Akateemiset kurssit			
	Kursseja	Kurssin aloittaneita			Kursseja	Kurssin aloittaneita		
		yhteensä	miehiä	naisia		yhteensä	miehiä	naisia
Helsingin yliopisto	6	120	78	42	5	100	51	49
Turun yliopisto	1	20	11	9	4	76	33	43
Åbo Akademi	0	0	0	0	1	20	11	9
Oulun yliopisto	9	180	121	59	3	59	47	12
Tampereen yliopisto	1	20	10	10	5	97	32	65
Jyväskylän yliopisto	2	40	34	6	2	40	27	13
Teknillinen korkeakoulu	0	0	0	0	2	40	32	8
Turun kauppakorkeakoulu	1	20	17	3	2	40	14	26
Vaasan korkeakoulu	2	40	22	18	0	0	0	0
Lappeenrannan teknillinen korkeakoulu	4	77	59	18	0	0	0	0
Tampereen teknillinen korkeakoulu	4	79	55	24	2	39	33	6
Kuopion yliopisto	3	60	40	20	2	34	13	21
Joensuun yliopisto	5	101	59	42	1	18	16	2
Lapin korkeakoulu	4	81	40	41	1	20	15	5
Yhteensä	42	838	546	292	30	583	324	259

Vuonna 1986 järjestivät eniten työllisyyskursseja Oulun ja Helsingin yliopistojen täydennyskoulutuskeskukset. Kuusi korkeakoulua ei järjestänyt yhtään työllisyyskurssia.

Taulukko 7. Työllisyyskursseille osallistuneet opetusläänin mukaan

Opetuslääni	Työllisyyskurssit							
	Yrittäjäkurssit				Akateemiset kurssit			
	Kursseja	Kurssin aloittaneita			Kursseja	Kurssin aloittaneita		
		yhteensä	miehiä	naisia		yhteensä	miehiä	naisia
Uudenmaan lääni	0	0	0	0	5	100	66	34
Turun ja Porin lääni	6	120	76	44	8	156	77	79
Hämeen lääni	4	79	56	23	8	156	63	93
Kymen lääni	4	76	59	17	0	0	0	0
Mikkelin lääni	4	81	46	35	0	0	0	0
Pohjois-Karjalan lääni	3	61	42	19	1	18	16	2
Kuopion lääni	3	60	40	20	2	34	13	21
Keski-Suomen lääni	2	40	34	6	2	40	27	13
Vaasan lääni	3	60	32	28	0	0	0	0
Oulun lääni	9	180	121	59	3	59	47	12
Lapin lääni	4	81	40	41	1	20	15	5
Yhteensä	42	838	546	292	30	583	324	259

Lääneittäin tarkasteltaessa huomataan, että eniten työllisyyskursseja järjestettiin Turun ja Porin (14), Hämeen (12) ja Oulun (12) lääneissä. Ahvenanmaalla ei järjestetty työllisyyskursseja. Kursseja järjestettiin 43 kunnassa.

Yrittäjäkursseja järjestettiin eniten Oulun läänissä, Uudellamaalla niitä ei järjestetty lainkaan. Akateemisia kursseja ei aloitettu vuonna 1986 Kymen, Mikkelin ja Vaasan lääneissä, eniten niitä järjestettiin Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä, molemmissa kahdeksan.

Taulukko 8. Työllisyyskurssit kurssin sisällön mukaan 1986

Kurssin sisältö	Työllisyyskurssit							
	Yrittäjäkurssit				Akateemiset kurssit			
	Kursseja	Kurssin aloittaneita			Kursseja	Kurssin aloittaneita		
		yhteensä	miehiä	naisia		yhteensä	miehiä	naisia
Informatiikka, kirjasto- ja arkistoala	0	0	0	0	1	20	4	16
Kaupallinen ala	2	35	26	9	3	60	16	44
Toimistotyön ala	1	24	12	12	2	37	4	33
Johtamiskoulutus	1	16	11	5	0	0	0	0
Julkisen alan talous ja hallinto	0	0	0	0	4	80	40	40
Yrityksen talous ja hallinto	37	742	481	261	1	14	5	9
Muu yhteiskunta-, laki- ja kauppätieteen ala	1	21	16	5	2	40	29	11
Tekniikka	0	0	0	0	4	74	64	10
Matematiikka	0	0	0	0	1	20	16	4
Tietotekniikka	0	0	0	0	9	178	117	61
Fysiikka ja kemia	0	0	0	0	1	20	9	11
Ympäristötiede	0	0	0	0	2	40	20	20
Yhteensä	42	838	546	292	30	583	324	259

Akateemisista kursseista yhdeksän liittyi tietotekniikkaan, neljä oli tekniikan eri aloilta, neljä käsitteli julkisen alan taloutta ja hallintoa, kaupallisen alan kursseja oli kolme. Yrittäjäkursseista lähes 90 % käsitteli yrityksen taloutta ja hallintoa.

4. Avoin korkeakouluopetus

Tilasto perustuu Tilastokeskuksen tekemään kyselyyn, jossa korkeakouluilta ja kesäyliopistoilta pyydettiin tietoja vuonna 1986 järjestetyistä avoimen korkeakouluopetuksen kursseista. Kyselyn perusteella ei voida antaa lukumäärätietoja avoimeen korkeakouluopetukseen osallistuneista, mutta sen perusteella voidaan muodostaa käsitys opetuksen määrästä. Tilastoon sisältyvät kaikki avoimeen korkeakouluopetukseen osallistuneet, myös sellaiset korkeakoulujen tai muiden oppilaitosten varsinaiset opiskelijat, jotka ovat käyttäneet avoimen korkeakoulun opetustarjontaa hyväkseen.

Avoimen korkeakouluopetuksen tarkoituksena on tarjota aikuisväestölle - ensisijassa yli 25-vuotiaille - mahdollisuus korkeakouluopintoihin riippumatta muodollisesta pohjakoulutuksesta. Sen piirissä voidaan suorittaa korkeakoulujen opetussuunnitelmien mukaisia yleis- ja aineopintoja sekä erillisiä kursseja. Avointa korkeakouluopetusta järjestävät korkeakoulut, kesäyliopistot ja vapaan sivistystyön oppilaitokset.

Taulukko 9. Avoin korkeakouluopetus 1986 sen korkeakoulun mukaan, jonka opetussuunnitelmaa opetuksessa on noudatettu

Korkeakoulu	Kursseja %	Opetus- tunteja %	Oppilas- tunteja %
Helsingin yliopisto	27	25	27
Turun yliopisto	10	9	9
Åbo Akademi	13	8	4
Oulun yliopisto	8	10	8
Tampereen yliopisto	16	17	14
Jyväskylän yliopisto	10	10	18
Teknillinen korkeakoulu	0	0	0
Helsingin kauppakorkeakoulu	0	0	0
Vaasan korkeakoulu	2	2	1
Kuopion yliopisto	4	2	1
Joensuun yliopisto	6	13	14
Lapin korkeakoulu	3	3	3
Yhteensä	100	100	100

Vuonna 1986 järjestettiin avointa korkeakouluopetusta 12 korkeakoulun opintovaatimusten mukaan. Eniten opetusta annettiin Helsingin yliopiston vaatimusten mukaan.

Avoimen korkeakouluopetuksen kursseja järjestettiin 96 kunnassa. Yli 20 % opetuksesta tapahtui Uudenmaan läänissä.

Taulukko 10. Avoin korkeakouluopetus opetusläänin mukaan 1986

Opetuslääni	Kursseja %	Opetus- tunteja %	Oppilas- tunteja %
Uudenmaan lääni	26	22	22
Turun ja Porin lääni	11	10	9
Ahvenanmaan maakunta	3	2	1
Hämeen lääni	13	13	14
Kymen lääni	2	2	2
Mikkelin lääni	4	7	9
Pohjois-Karjalan lääni	3	7	9
Kuopion lääni	7	5	3
Keski-Suomen lääni	4	4	11
Vaasan lääni	12	11	7
Oulun lääni	11	12	9
Lapin lääni	3	4	3
Koko Suomi 1)	1	0	2
Yhteensä	100	100	100

1) Radio- ym. etäopetuskurssit, joiden kohdealueena koko maa.

Taulukko 11. Avoin korkeakouluopetus opintojen asteen mukaan 1986

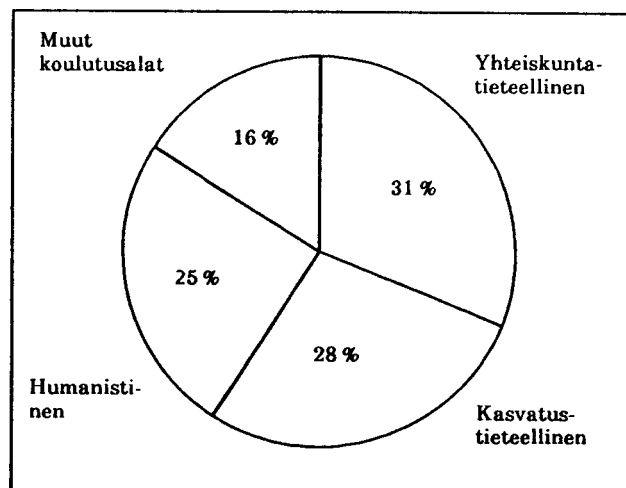
Opintokokonaisuuden aste	Kursseja %	Opetus- tunteja %	Oppilas- tunteja %
Peruskurssi	23	21	15
Alemmat aineopinnot	64	66	72
Ylemmät aineopinnot	7	9	11
Muu	5	4	3
Yhteensä	100	100	100

Taulukko 12. Avoin korkeakouluopetus opetuksen antamiskaikan mukaan 1986

Opetuksen antamiskaipa	Kursseja %	Opetus- tunteja %	Oppilas- tunteja %
Tieto puuttuu	1	1	2
Korkeakoulu	8	8	9
Kesäyliopisto	62	58	52
Kansanopisto	4	7	8
Kansalais- tai työväenop.	20	22	23
Muu	5	5	6
Yhteensä	100	100	100

Avointa korkeakouluopetusta annettiin yli 50 000 tuntia, joista noin kaksi kolmasosaa oli alempia aineopintoa. Eniten opetusta annettiin yhteiskuntatieteissä, kasvatustieteissä ja humanistisissa aineissa. Oppilastunteja kertyi yli 1 625 000. Opetuksesta noin puolet järjestettiin kesäyliopistoissa ja viidesosa kansalais- ja työväenopistoissa.

Kuvio 3. Avoimen korkeakouluopetuksen opetustunnit koulutusaloittain 1986

5. Käsitteet, määritelmät ja luokitukset

Opetustunneilla tarkoitetaan opiskelijan saamien opetustuntien määrää. Itsenäistä harjoittelua tai kirjallisuuteen tutustumista ei ole laskettu mukaan.

Oppilastunneilla tarkoitetaan kurssin osallistujamäärän ja kurssin opetustuntien välistä tuloa. Sen avulla on mahdollista mitata toiminnan laajuutta. Jos kurssille esimerkiksi osallistui 15 henkeä ja oppilaat saivat 30 tuntia opetusta, niin oppilastunteja kertyi 15 x 30 eli 450.

Opintokokonaisuuden aste:

Alemmat aineaopinnot vastaavat aiempaa approbatur-arvosanaa.

Ylemmät aineaopinnot vastaavat aiempaa cum laude approbatur-arvosanaa.

Syventävät opinnot vastaavat aiempaa laudatur-arvosanaa.

Kohderyhmän luokittelu perustuu pääpiirteissään Tilastokeskuksen Ammatti-luokitukseen (Käsikirjoja nro 14, uusittu laitos).

Täydennyskoulutuksen sisällönlukittelu 1986:

Luokittelu on suunniteltu erityisesti tätä tilastoa varten ja sen jaotte-
lua kehitetään jatkuvasti.

100 Kirjasto-, arkisto- ja informatiikan ala

101 Äidinkieli ja kirjallisuus

102 Vieraat kielet

103 Musiikki

104 Kuvataide ja muotoilu

105 Näyttämötaide

106 Elokuvataide

199 Muu humanistinen ja esteettinen ala

200 Opetus, kasvatus ja koulutus

201 Liikunta ja urheilu

202 Psykologia

203 Sosiaaliala

204 Viestintä

205 Lakitieteen ala

206 Kaupallinen ala

207 Toimistotyön ala

208 Johtamiskoulutus

- 209 Julkisen alan talous ja hallinto
- 210 Yrityksen talous ja hallinto
- 299 Muu kaupp-, laki-, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteen ala
- 300 Rakennustekniikka ja arkkitehtuuri
- 301 Konetekniikka ja energiatekniikka
- 302 Elektroniikka ja sähkötekniikka
- 303 Prosessitekniikka
- 399 Muu tekniikan ala
- 400 Matematiikka
- 401 Tietotekniikka
- 402 Fysiikka ja kemia
- 403 Biologia ja maantiede
- 499 Muu luonnontieteen ala
- 500 Lääketiede
- 501 Hoitotyö
- 502 Hammaslääketiede
- 503 Eläinlääketiede
- 504 Farmasia
- 599 Muu hoitoala
- 600 Maatalous
- 601 Metsätalous
- 602 Elintarvike ja kotitalous
- 603 Ympäristötiede
- 699 Muu maatalouden ja metsätalouden ala

TILASTOKESKUS-STATISTIKCENTRALEN

PL
PB 504

00101 HELSINKI
HELSINGFORS

Virkalähetys
Tjänsteförsändelse

TK000A - 001

ARKISTO

A 2

JULKAISUJEN MYYNTI.
Tilastokeskus, PL 504, 00101 Helsinki
Puh. (90) 173 4535
Valtion painatuskeskuksen kirjakaupat
Helsingissä Annankatu 44 ja Eteläesplanadi 4

670687H-12/2957L/ads

FÖRSÄLJNING.
Statistikcentralen, PB 504, 00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 4535
Statens tryckercentralens bokhandlar i
Helsingfors Annegatan 44 och Södra esplanaden 4

SALES OF PUBLICATIONS
Central Statistical Office of Finland
P.O.B. 504, SF 00101 Helsinki, Finland
Phone internat. +358 0 1734 535
Telex 122656 tukes sf
Government Printing Centre bookshops in Helsinki located
at Annankatu 44 and Eteläesplanadi 4